

Kayma Dayanımı: Türkiye ve Dünyadaki Son Durum

Gülden Tok

Seramik Araştırma Merkezi, Eskişehir, Türkiye

Kaygan yüzeyler nedeni ile meydana gelen kaymaya bağlı düşme ve incinmelerin neden olduğu kazalar önemli bir güvenlik ve ergonomi problemini de beraberinde getirmektedir. Günlük hayatta kullanılan yer kaplama malzemelerinin ergonomi ve sağlık açısından döşedikleri mekâna uygun şartları sağlaması gerekmektedir. Kaymaya bağlı kazaların kontrolü, uygun standart bir sürtünme değerinin oluşturulması ve değere uygun malzeme üretilmesi ile mümkün olabilmektedir.

Kayma dayanımının ölçülmesi için uzun yıllar boyunca yapılan araştırmalar ışığında geliştirilen test cihazlarına rağmen tek bir ölçüm yöntemi kullanılamamaktadır. Bunun nedeni bu cihazların veya test metotlarının her birinin tasarım ve test performansı açısından kendilerine göre bazı avantaj ve dezavantajlarının olması ve her ülkenin kendi insan sağlığı ve güvenliği yönetmelikleri ve yasal düzenlemeleri kapsamında gerekliliklerinin farklı olmasıdır.

Türkiye’ de seramik karo üreticilerinin hedefi güvenli ortamlar için ürettikleri yer kaplamalarının mümkün olduğunca kaymaya dirençli hale getirmektir. Türkiye’ de üreticiler Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (EU Regulation 305/2011) çerçevesinde ve Avrupa standart oluşturma Teknik Komiteleri tarafından belirlenen standartlar dahilinde belirlenen kayma dayanımı sınıflandırmalarına göre üretim yapmaktadırlar.

Türkiye’ de TSE’ ye bağlı olarak çalışan MTC 10 Ayna Komitesi Seramik Karo Sektörü ile ilgili son gelişmeleri izlemekte ve standartlar ile ilgili her gelişmeyi elektronik erişme sayesinde sürekli takip etmektedir. MTC 10 Ayna Komitesi aynı zamanda ISO TC 189 ve CEN/TC 339 "Slip resistance of pedestrian surfaces - Method of evaluation" teknik komite üyesi olup Kayma dayanımı ile ilgili standartlardaki son durumu takip ederek ilgili paydaşlara aktarmaktadır.